

Til § 3

Bestemmelsen er en sammenskrivning af de gældende bestemmelser i § 4, stk. 1 og 2. Der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer.

UBIS-udvalget noterede sig den store spredning i de enkelte kommuners udgifter til biblioteker. Dette gav UBIS-udvalget anledning til at overveje, om der bør fastsættes minimumsstandarder for biblioteksbetjeningen, eller om en vis udligning eventuelt bør tilvejebringes på en anden måde.

Kulturministeriet har imidlertid ikke fundet det nødvendigt eller hensigtsmæssigt at fastsætte minimumsstandarder, dels fordi kommunerne bør have stor frihed til at afstemme serviceniveauet efter virksomhedens karakter (jf. lovforslagets § 3, stk. 2) og dels fordi både den gældende lovgivning og lovforslaget giver vide muligheder for, at bibliotekerne kan samarbejde om opgaveløsningen.

Det er imidlertid ministeriets vurdering, at især de mindre kommuner ofte har problemer med at løse opgaven med at drive et effektivt og tidssvarende bibliotek. Der er således generelt en betydelig forskel i serviceniveauet mellem store og små kommuners biblioteksbetjening.

Denne vurdering bekræftes af en undersøgelse, som Finansministeriet, Kulturministeriet, Biblioteksstyrelsen og Kommunernes Landsforening fremlagde i 1997 om folkebibliotekernes økonomi 1980-1995. Undersøgelsen viste dog også, at der i perioden 1980 til 1995 er sket en vis udjævning i udgiftsniveauet mellem biblioteker med et stort og et lille befolkningsunderlag (jf. »Folkebibliotekernes økonomi 1980-1995«, udgivet af Forlaget Kommuneinformation, 1997).

Kulturministeriet lægger på denne baggrund stor vægt på, at bibliotekerne samarbejder om opgaveløsningen for at realisere lovforslagets målsætning om den udvidede materialeforpligtelse i alle egne af landet. Øget samarbejde kan medvirke til at sikre kvalitet i bibliotekernes ydelser og en bedre udnyttelse af ressourcerne til udvikling af nye ydelser, materialeindkøb og informationsteknologi.

En rundspørge til kommunerne, som Biblioteksstyrelsen foretog i 1998, viste, at 120 kommuner er positive i forhold til at indgå i samarbejde med andre kommuner om løsning af biblioteksopgaven. En del kommuner erkender, at det er en stor opgave for en lille kommune at drive et effektivt og tidssvarende bibliotek.

Undersøgelsen peger på behovet for mange former for samarbejde: Materialevalg, materialeanskaffelse, licenser til elektronisk information, elektroniske vej-

visere, publicering på Internet, konsulentvirksomhed og kompetenceudvikling; men for tiden først og fremmest samarbejde om bibliotekssystemer, det vil sige edb-systemer til automatisering af biblioteksfunktioner som søgning, udlån mv.

For yderligere at tilskynde til samarbejde foreslår ministeriet, at folkebibliotekerne med et rimeligt varsel kan opkræve betaling for lån der formidles som led i folkebibliotekernes lånesamarbejde samt i de tilfælde, hvor borgere fra en anden kommune låner på biblioteket, jf. lovforslagets §§ 22 og 23.

Til stk. 2.

Den gældende lovs § 2, pkt. 3 og 4 samt § 5, stk. 3 videreføres i lovforslagets § 3, stk. 2. Ministeriet har fundet det hensigtsmæssigt at samle bestemmelserne, der vedrører målsætninger for kommunernes tilrettelæggelse af bibliotekernes service i forhold til borgerne.

Biblioteksbetjeningen af børn og voksne, der er afskåret fra selv at komme på biblioteket, kan blandt andet løses ved at give forbedret elektronisk adgang til bibliotekernes ressourcer. Endvidere kan kommunerne fremme tilgængeligheden til folkebibliotekerne ved en handicapvenlig indretning af de fysiske rammer.

Den nærmere tilrettelæggelse af åbningstiderne bør forsat bero på lokale beslutninger. Det forudsættes, at der lægges vægt på, at folkebibliotekernes samlinger og tilbud også bør være tilgængelige på tider, hvor den erhvervsaktive del af befolkningen har mulighed for biblioteksbenyttelse, samt at bibliotekerne i videst muligt omfang er åbne i weekenderne, så for eksempel forældre sammen med deres børn kan benytte bibliotekerne.

Ministeriet henleder i øvrigt opmærksomheden på, at Biblioteksstyrelsen har taget skridt til at styrke det statslige engagement på børnebiblioteksområdet. Formålet er primært at udvikle børnebibliotekets samspil med forældre og andre dag-, kultur- og fritidsinstitutioner (for eksempel dag- og døgninstitutioner, folkeskolen og skolebiblioteket, kulturinstitutioner, foreninger, børnekulturhuse) for derigennem at skabe mere helhed i børns hverdag.

Børnebiblioteket har traditionelt haft til opgave at styrke børns læsning, men viften af børnekulturelle tilbud er blevet bredere. Biblioteket kan supplere leg og læring med en kulturel dimension og være et mødested for børn, hvor de møder andre voksne end i skolen. Det kan endvidere danne rammen om medieværksteder og medvirke til, at børn forholder sig aktivt og kritisk til medierne.